

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii Sztuki i Kultury WHiDK

Kierunek:

Historia sztuki

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Zajęcia fakultatywne

Nazwa szczegółowa przedmiotu:

Bizantyńsko-ruskie malowidła fundacji pierwszych Jagiellonów

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot wybieralny

Przedmiot obieralny:

tak

Rok studiów, semestr:

rok III, semestr letni

Wymiar:

zajęcia: 30 godz.

Punkty ECTS:

zajęcia: 2

Forma zaliczenia:

zajęcia: zaliczenie bez oceny

Prowadzący:

konwersatorium: dr Piotr Grotowski;

Koordinator sylabusu:

dr Piotr Grotowski

Sylabus dostępny w ramach:

- [Zajęcia fakultatywne](#) [na kierunku:] [Historia sztuki](#) (Hsz), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr letni
 - [prowadzący konwersatorium:0h//0ECTS]: dr Piotr Grotowski;
- [Zajęcia fakultatywne](#) [na kierunku:] [Historia sztuki](#) (Hsz), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, II rok, semestr letni
 - [prowadzący konwersatorium:0h//0ECTS]: dr Piotr Grotowski;
- [Zajęcia fakultatywne](#) [na kierunku:] [Historia sztuki](#) (Hsz), studia pierwszego stopnia (licencjackie),

stacjonarne, III rok, semestr letni

- [prowadzący konwersatorium:0h//0ECTS]: dr Piotr Grotowski;
- [Zajęcia fakultatywne](#) [na kierunku:] [Historia sztuki](#) (Hsz), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
 - [prowadzący konwersatorium:0h//0ECTS]: dr Piotr Grotowski;
- [Zajęcia fakultatywne](#) [na kierunku:] [Ochrona dóbr kultury](#) (Odk), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, II rok, semestr letni
 - [prowadzący konwersatorium:0h//0ECTS]: dr Piotr Grotowski;

Wymagania wstępne:

Brak

Cele:

Cele. Celem wykładu jest zapoznanie słuchaczy z problematyką fundacji Władysława II Jagiełły i Kazimierza IV Jagiellończyka realizowanych przez prawosławne zespoły malarskie. Uczestnicy kursu zapoznają się zarówno z istniejącymi zespołami malowideł ortodoksyjnych w gotyckich kościołach Polski, jak i z malowidłami zachowanymi tylko fragmentarycznie (kaplica Mansjonarzy w katedrze wawelskiej) oraz znanymi tylko ze źródeł. Szczególny nacisk został położony na okoliczności historyczne powstania fundacji oraz na formy dostosowania programu malarskiego do dogmatów teologii Kościoła Zachodniego.

Treści kształcenia:

- T.1 - Treści merytoryczne (pełny opis przedmiotu) Historyczne implikacje ortodoksyjnych fundacji jagiellońskich
- T.2 - Chronologiczny przegląd zachowanych i znanych jedynie ze źródeł ortodoksyjnych fundacji Jagiełły i Kazimierza Jagiellończyka
- T.3 - Pochodzenie artystów wykonujących zamówienia królewskie
- T.4 - Rekonstrukcja programu malarskiego w zachowanych zespołach fresków jagiellońskich
- T.5 - Problemy technologiczne i stylowe malowideł bizantyńsko-ruskich na tle malarstwa gotyckiego w Polsce Jagiellońskiej
- T.6 - Ortodoksyjne fundacje jagiellońskie w historiografii i w badaniach historyków sztuki

Efekty kształcenia:

WIEDZA

- W_1 Słuchacz w wyniku zaliczenia kursu zna terminologię oraz podstawowe problemy związane z malarstwem bizantyńsko-ruskim epoki jagiellońskiej
- W_2 Słuchacz umie posługiwać się metodologią z zakresu sztuki bizantyńskiej oraz rozumie znaczenie źródeł pisanych w jej odczytywaniu.
- W_3 Słuchacz ma świadomość zmieniającego się w ujęciu historycznym znaczenia fundacji jagiellońskich dla historii sztuki polskiej.

Metody i narzędzia dydaktyczne:

- M.1 Wykład
- M.2 Prezentacja multimedialna

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Zaliczenie.

Obecność i aktywność na zajęciach (maksymalna liczba nieobecności wynosi 2x w ciągu semestru).

Lektury podstawowe:

Różycka - Bryzek A., Bizantyńsko - ruskie malowidła w kaplicy zamku lubelskiego, Warszawa, 1983 (zob. też Freski bizantyńsko-ruskie fundacji Jagiełły w kaplicy zamku lubelskiego, Lublin 2000).

Różycka-Bryzek A., Bizantyńsko - ruskie malowidła w Polsce wczesnojagiellońskiej: problem przystosowań na gruncie kultury łacińskiej, [w:] "Polska - Ukraina 1000 lat sąsiedztwa", t. 2., Przemyśl, 1994, s. 307 - 326.

Różycka-Bryzek A., Bizantyńsko - słowiańskie malowidła w gotyckich kościołach Polski pierwszych Jagiellonów, [w:] "Dzieje Lubelszczyzny", t. VI, cz. 3. Kultura artystyczna, Lublin, 1992.

Różycka-Bryzek A., Polish Medieval Art in Relation to Byzantium and Rus', "Nuovi studi storici" 17 (1992), Le origini e lo sviluppo della cristiana slavo - bizantina, s. 355 - 375.

Różycka-Bryzek A. Bizantyńsko - ruskie malowidła ściennie w kaplicy Świętokrzyskiej na Wawelu, "Studia do dziejów Wawelu", 3 (1968), s. 175 - 293.

Różycka-Bryzek A., Bizantyńsko-ruskie malowidła ściennie w kolegiacie wiślickiej, „Foliae Historiae Artium” 2 (1965), s. 47-81.

Różycka-Bryzek A., Niezachowane malowidła "graeco opere" z czasów Władysława Jagiełły, "Analecta Cracoviensia", 19 (1987), s. 295-318.

Różycka-Bryzek A., Cykl maryjny we freskach "graeco opere" fundacji Władysława Jagiełły w katedrze sandomierskiej, "Modus" 7 (2006), s. 33-52.

Różycka Bryzek A., Malowidła ściennie bizantyńsko-ruskie, [w:] "Malarstwo gotyckie w Polsce" red. A.S. Labuda, K. Secomska, Warszawa 2004, t. 1, s. 155-184.

Grotowski P., Dwie nieznane sceny w prezbiterium kolegiaty wiślickiej, [w:] "Ars Graeca - Ars Latina. Studia dedykowane Profesor Annie Różyckiej Bryzek", Kraków 2001, s. 145-154.

Grotowski P. Ł., On the margins of meaning: some remarks on gesture as depicted in the Orthodox frescoes of Roman Catholic churches in Poland, "Biuletyn Historii Sztuki", 70 (2008), s. 163-176.

Lektury uzupełniające:

Filipowicz-Osieczkowska C. La et les relations d' art entre la France et la Pologne, Paris 1939.

Stawicki S., Przyczynki do historii ściennych malowideł bizantyńsko - ruskich w Polsce. Technika i konserwacja. Ochrona zabytków, 1994 nr 1.

Rudniewski P., Samborski M., Problemy związane z pracami konserwatorskimi przy kaplicy św. Trójcy na zamku w Lublinie, "Ochrona Zabytków", 21 (1968), s. 15 - 26.

Walicki M., Malowidła ściennie kościoła św. Trójcy na zamku w Lublinie (1418), [w:] "Studia do dziejów sztuki w Polsce", t. 3, Warszawa 1930, s. 1-90.

Walicki M., Polichromia kościoła św. Trójcy na zamku w Lublinie, "Ochrona Zabytków", 7 (1954), s. 183 - 8.

Różycka-Bryzek A., Obraz Czuwającego Emmanuela w malowidłach Kaplicy Świętokrzyskiej na Wawelu, "Modus" 7 (2006), s. 53-58

Рогов А. И., Русь и Польша в их культурном общении в XIV - начале XV в., [w:] "Польша и Русь", Москва, 1974, ss. 276 - 288.

Рогов А. И., Проблема русско - византийских фресок в Польше в свете культурных связей восточных славян с балканскими странами., [w:] Доклады и сообщения делегации III

Международный съезд по изучению стран Юго - Восточной Европы (Бухарест 4-10 сентября 1974)", Москва, 1974, ss. 1 - 14.

Логвин Г. Н., Монументальний живопис XIV - першої половини XVII століття, [w:] "Історія українського мистецтва у шести томах", том 2. Мистецтво XIV - першої половини XVII ст. Київ,

1967.

Логвин Г. Н., Українсько - польські зв'язки XIV- XV ст., [w:] "Українське мистецтво у міжнародних зв'язках, Дожовстневий період", Київ, 1983.

Александрович В., Українське малярство XIII–XV ст., Студії з історії українського мистецтва, т. 1, Львів 1995.

Мамонь А., Malowidła bizantyńsko-ruskie w kaplicy Świętokrzyskiej katedry Wawelskiej : budowa technologiczna, stan zachowania i postępowanie konserwatorskie na podstawie prac prowadzonych w latach 1998-2001, "Biuletyn Informacyjny Konserwatorów Dzieł Sztuki" 14 (2003) nr 1-2, s. 74-85.

Мамонь А., Problemy rekonstrukcji i aranżacji malowideł ściennych w kaplicy Mariackiej przy Katedrze Wawelskiej, "Biuletyn Informacyjny Konserwatorów Dzieł Sztuki", 20, nr 1-4 (2009), s. 74-81..

Uwagi: